

Asia: VN/28970/2025

Lausuntopyyntö liikenne- ja viestintäministeriön asetusluonnoksesta Liikenne- ja viestintäviraston sähköiseen viestintään liittyvistä suoritteista perittävistä muista maksuista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto Liikenne- ja viestintäministeriön (LVM) asetusluonnokseen Liikenne- ja viestintäviraston sähköiseen viestintään liittyvistä suoritteista perittävistä muista maksuista:

Asianumero: VN/28970/2025

Ensiksi totean, että asetuksen valmistelu lausuntokierroksineen on toteutettu tarpeettoman ja kohtuuttoman nopealla aikataululla. Samoin asetuksen toimeenpano on suunniteltu toteutettavaksi sisältönsä nähden tarpeettoman ja kohtuuttoman nopeasti ja ilman asetuksen sisältämän muutoksen huomioon ottaen kohtuuttomasti ilman riittävää siirtymäaikaa.

Perustelumuistioluonnoksessa ei ole esitetty riittävän yksityiskohtaisia laskelmia maksujen asiallisuuden, kohtuullisuuden ja tosiasiallisen kustannusvastaavuuden perusteluiksi. Tämän takia lausunnoissakaan on vaikea asiaa vielä huonommin tuntevan ulkopuolisen edes yrittää arvioida ja esittää asiallisia perusteluja maksujen suuruuksiin.

Verkkotunnusmaksun on tarkoitus olla kustannusvastaava. Tämän takia yleisen kustannustason nousun esittäminen perusteena ei ole asiallista, koska toisaalta monet muut tietoliikenteeseen liittyvät kustannukset ovat laskeneet. Voisi päin vastoin kysyä, onko Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) laiminlyönyt toimintansa tehostamisen? Kysymystä ei ole esitetty, eikä siihen ole näin ollen näkynyt vastaustakaan.

Edellä mainituista syistä lausun, että verkkotunnusmaksun korotukselle ei ole esitetty asiallisia perusteluja, ja maksu pitäisi säilyttää ennallaan 9 euron suuruisena.

Edustan itse pientä verkkotunnusvälittäjää, jonka pääasiallinen elinkeinotoiminta ei ole verkkotunnusvälitys, vaan välitystoimintaa tehdään itselle ja muille sidosryhmille, jotka kokevat luotettavimmaksi hankkia palvelu sellaiselta yritykseltä, jonka toiminnan tuntee ja jonka kokee ja tietää luotettavaksi.

LVM on keksinyt uuden verkkotunnusvälittäjiä koskevan maksun, jota kutsutaan verkkotunnusvälittäjämaksuksi. Kuten Kukka Tommila, edustaen Properta Asianajotoimisto Oy:tä, ansiokkaasti omassa lausunnossaan kuvaa, verkkotunnusvälittäjämaksu ei perustu voimassa olevaan lainsäädäntöön. Linaan Kukka Tommilaa kahden kappaleen verran:

<< Lainsäädännössä on määritelty verkkotunnusvälittäjän velvollisuudet, eikä lainsäädäntö sisällä velvollisuutta maksaa Liikenne- ja viestintävirastolle vuosimaksua. Sähköisen viestinnän palveluista annettu laki sisältää verkkotunnusvälittäjille ainoastaan velvollisuuden suorittaa "maksun verkkotunnuksen merkitsemisestä verkkotunnusrekisteriin ja merkinnän uudistamisesta" (295 § Verkkotunnusmaksu). Laki ei sisällä minkäänlaista säännöstä velvollisuudesta suorittaa vuosimaksua. Mitään vuosimaksun maksuvelvollisuuteen viittaavaa ei ole myöskään lain kohdassa 170 §:ssä Verkkotunnusvälittäjän muut velvollisuudet.

Näin ollen ehdotettu uudenlainen maksutyyppi ja maksuvelvollisuus on katsottava voimassa olevan lainsäädännön vastaiseksi. Asetus ei voi olla ristiriidassa ylempitasoisen lain säännöksen kanssa, joten pelkällä asetuksella ei voida asettaa uudenlaista maksutyyppiä, johon ei löydy lainsäädännön tukea ja joka on selvässä ristiriidassa lakitekstissä olevan tarkkarajaisen maksuvelvollisuuden kanssa.
>>

Edelleen Tommila toteaa, aivan oikein, että uuden maksun lainmukainen säätämisyjärjestys edellyttää lain muuttamista ja sitä edeltävää huolellista valmistelua.

Voi perustellusti kysyä, kuka tai ketkä ovat tämän uuden maksun keksineet. Edelleen voi kysyä, onko tämän asetuksen valmistelussa käytetty tai edes haluttu käyttää sellaista oikeustieteellistä osaamista, jota säädösten valmiselun on katsottu edellyttävän. Jos asialla on ollut jostain syystä kiire, kiireen syynä on ollut saamattomuus tai osaamattomuus aloittaa valmistelu hyvissä ajoin. Vanhan asetuksen päättyminen ei ole tullut yllätyksenä, vaan on ollut tiedossa koko ajan.

Edellä lausumastani voikin ja päätellä kantani uuteen verkkotunnusvälittäjämaksuun. Vaikka olenkin sitä mieltä, että se on lainvastainen ja siten sitä ei jo pelkästään siitä syystä voida ryhtyä perimään,

lausun, että vastustan kyseisen maksun säätämistä uudessa asetuksessa. Edelleen ilmoitan, että jos maksu kaikesta huolimatta säädetään, sen periminen verkkotunnusvälittäjien ennakkomaksutililtä saattaa täyttää kavalluksen tunnusmerkistön. Ennakkomaksutilille siirretyt varat on Traficomien ilmoituksen mukaan tarkoitettu saldoksi, jolla voi rekisteröidä ja uusia verkkotunnuksia. Varoja tilille siirrettäessä ei ole ilmoitettu muuta käyttötarkoitusta.

Mitä tulee muuten Traficomien verkkotunnustoiminnan rahoitukseen ja kustannusvastaavuuteen, yhtenä kustannuksia aiheuttavana tekijänä kerrottu ns. DropCatcher-toiminta, jota jotkut verkkotunnusvälittäjät harjoittavat. Tämän Traficomien API-rajapinnan väärinkäytön estamiseen on käytettävissä muitakin mekanismeja, jotka voitaisiin kohdistaa kustannusten aiheuttajiin. Verkkotunnusvälittäjämaksu ei tätä ongelmaa poista, koska API-rajapinnan väärinkäyttäjät eivät ole pieniä toimijoita, vaan sellaisia, joita, tai joiden toimintaa maksu ei lopeta.

Jostain syystä perustelumuistiossa on esitetty itsestäänselvyytenä väite, että isot toimijat olisivat kokonsa perusteella parempia kuin pienet. Tämä ei pidä paikkaansa. Viimeisen runsaan vuoden aikana omalle kohdalleni on osunut kaksi tapausta, joissa juuri kaksi isoa toimijaa on tehnyt nimipalvelutoimintaan liittyviä virheitä, jotka ovat haitanneet tietoliikennettä jopa siinä määrin, että teot ovat saattaneet jopa täyttää tietoliikenteen häirinnän tunnusmerkistön. Kun näistä tapauksista toinen on vielä liittynyt hyvin suureen määrään viestinnä käyttäjiä, korostuu monien muidenkin esittämä näkemys, että markkina tarvitsee kaiken kokoisia välittäjiä, joille kaikille on oma paikkansa verkkotunnusmarkkinassa.

Nyt lausunnolla oleva asetusmuutos edustaa ala-arvoista valmistelutyötä, jollaista ei saisi olla kahdestakin syystä: Ensinnäkin se tuhlaa valtionhallinnon niukkoja voimavaroja ja toiseksi loukkaa kansalaisten ja elinkeinonharjoittajien oikeusturvaa.

Antti Louko

Alofon Oy

Louko Antti
Alofon Oy